

Lesson Study met leerkrachten schakelklassen

'Samen lessen bedenken, uitproberen en verbeteren'

Annemieke van Grol, Ellen Verweij, Jeltsje van der Veen en Jacqueline Dogger

De Nederlandse taal. Zelfs getalenteerde moedertaalsprekers worstelen er soms mee. Onze taal kent zoveel uitzonderingen dat het foutloos gebruiken ervan tijd en moeite kost. Leerkrachten van schakelklassen hebben de dankbare en uitdagende taak leerlingen in korte tijd voldoende taalgevoel bij te brengen. Jeltsje van der Veen (Dr. Willem Dreesschool), Jacqueline Dogger (Basisschool De Drie Linden) en Ellen Verweij (Dr. J.A. Gerth van Wijkschool) zetten zich daar gepassioneerd voor in. Zij namen deel aan de Lesson Study bijeenkomsten waarin ze samen met Annemieke van Grol (HCO) een optimale taalles voor leerlingen met een taalachterstand creëerden.

Lesson Study is het samen bedenken, uitproberen en verbeteren van een les. Een les van 45 minuten over zinsbouw voor groep 4 in dit geval. Jeltsje: 'Coöperatieve werkvormen wilden we erin verwerken en de didactiek van *Zien is Snappen** moest centraal staan. We volgden alle drie de training van NT2-expert Josée Coenen, maar werkten er op verschillende manieren mee. Als schakelklasleerkracht opereer je een beetje op een eiland binnen school, daarom was het waardevol om met collega's van andere schakelklassen ideeën uit te wisselen.'

Camera in de klas

De drie leerkrachten werkten intensief samen aan de les en evalueerden deze twee keer met behulp van filmbeelden. Ellen: 'Eerst gaf ik de les aan mijn klas. Samen bekeken we de beelden en bespraken we wat er verbeterd kon worden. Jeltsje gaf de verbeterde les aan haar klas en ook die evalueerden we. Gefilmd

worden, is best spannend, maar je merkt al gauw: het gaat niet om jou, maar om de les die je samen bedacht hebt.' Jacqueline vond het leuk om Jeltsje en Ellen aan het werk te zien: 'We komen in onze groepen dezelfde dingen tegen en kunnen er open met elkaar over praten.'

Samen zinnen maken

Bij de cursus *Zien is Snappen* krijgen zinsdelen een kleur, afhankelijk van de betekenis ervan. Zo zijn personen geel, doe-woorden rood en waar-woorden paars. Door de volgorde in Nederlandse zinnen visueel te maken, leren de kinderen de structuur van de Nederlandse taal te herkennen. Rood komt in hoofdzinnen bijvoorbeeld altijd op de tweede plek. Jeltsje: 'Aan het einde van onze les gingen de leerlingen zelf zinnen maken met wie-woorden, doe-woorden en waar-woorden. Met wie-woorden en doe-woorden hadden ze al geoefend, de waar-woorden kwamen daar in onze les bij.' Ellen: 'Grappige zinnen als 'Opa

zit op het dak' werden door de leerlingen bedacht. Het is mooi als je merkt dat je je lesdoel bereikt.'

'Vrolijk naar huis'

De schakelklasleerkrachten hebben de bijeenkomsten als leerzaam ervaren en hopen op een vervolg. Ook adviseur Annemieke van Grol gaat volgend jaar het liefst met meerdere groepjes aan de slag. Jacqueline: 'Ik ging na elke bijeenkomst vrolijk naar huis, we hadden het heel gezellig en de samenwerking met Annemieke was erg prettig. In de klas heb ik steeds een succesgevoel als ik met 'onze' les bezig ben en de kinderen aan het werk zie.'

Annemieke: Ik vond het een uitdaging om Lesson Study te doen met leerkrachten van verschillende scholen, met methodes en werkwijzen. Jeltsje, Ellen en Jacqueline namen bevolgen deel aan de bijeenkomsten, ze reflecteerden goed en stonden open voor feedback. Op 17 februari hebben ze hun klas opengesteld voor andere schakelklasleerkrachten om hun les te laten zien.'

* *Zien is Snappen* is een vooral visuele handleiding voor taalonderwijs door leerkrachten in het primair onderwijs met een of meer anderstalige kinderen in de klas. Het boek en de gelijknamige training zijn ontwikkeld door Josée Coenen (HCO) en Marije Heijdenrijk (Bazalt).